

Børnetalsprognose og kapacitet 2018 - 2022

Indhold

1. Indledning	3
2. Forventet behov for pladser	4
2.1 Befolkningsprognosen	4
2.1.1 Udviklingen i antallet af 0-2-årige	4
2.1.2 Udviklingen i antallet af 3-5-årige	5
2.2 Børnetalsprognosen	6
3. Politiske beslutninger	7
3.1 Principper for tilpasning af de fysiske rammer på dagtilbudsområdet	7
3.1.1 Fordelingen af 0-2 års pladser mellem dagpleje og børnehuse	7
3.1.2 Reservekapacitet	8
3.2 Garantimodel på dagtilbudsområdet	9
4. Private tilbudstyper	9
5. Børnetalsprognosen sammenholdt med kapaciteten	10
5.1 Børnetalsprognosen sammenholdt med kapaciteten for 0-2-årige	10
5.2 Børnetalsprognosen sammenholdt med kapaciteten for 3-5-årige	12

1. Indledning

Formålet med denne rapport er at vise sammenhængen mellem Svendborg Kommunes interne befolkningsprognose, som udarbejdes for hele kommunen, dagtilbudsområdets børnetalsprognose, som kobler befolkningsprognosen med et forventet behov for pladser og kapaciteten på dagtilbudsområdet.

Antallet af pladser på dagtilbudsområdet besluttet med afsæt i befolkningsprognosen og børnetalsprognosen. De to prognoser revideres forud for hvert budgetår, hvortil der tidligere er sket en tilpasning af den økonomiske ramme på dagtilbudsområdet.

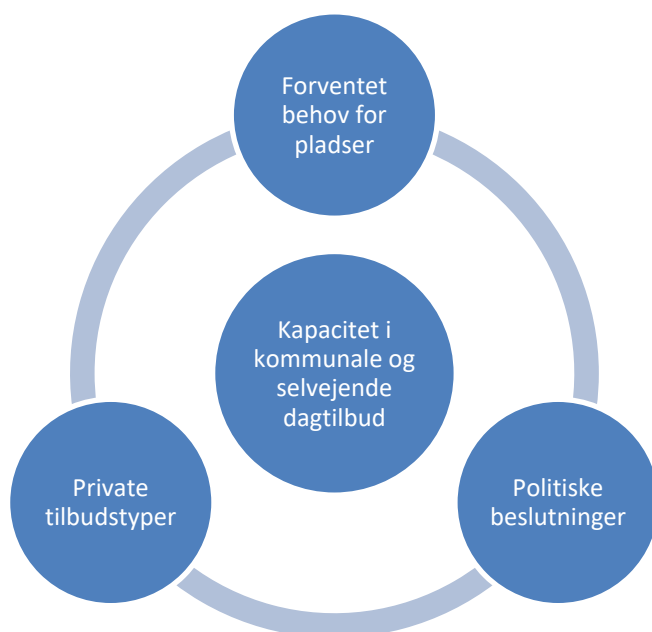
I forbindelse med budget 2018 blev forligsparterne enige om, at der skal udarbejdes forslag til en rammestyringsmodel. Rammestyringsmodellen blev godkendt af Økonomiudvalget den 17. april, og tager afsæt i niveauet for 2018.

Befolkningsprognosen og børnetalsprognosen danner således ikke grundlag for budgetlægningen for kommende års budget, men vil stadig danne grundlag for den decentrale budgetlægning, det vil sige det forventede antal 0-2-årige og 3-5-årige i kommunale, selvejende og private dagtilbud, private pasningsordninger og private tilskudsordninger.

Kapaciteten på dagtilbudsområdet vurderes og justeres løbende. Med kapacitet forstås det antal pladser som kommunen råder over i kommunale og selvejende dagtilbud. Dagtilbudslovens pladsgaranti udgør den overordnede ramme for kapacitetsplanlægningen.

Ifølge Svendborg Kommunes visitationskriterier på dagtilbudsområdet er der ingen afstandskriterier for en plads. Pladsgarantien er opfyldt, når der tilbydes en plads indenfor kommunen senest tre måneder efter opskrivningsdato. Pladsanvisningen tilstræber dog altid at finde en plads i nærområdet, hvis det er muligt og i overensstemmelse med forældrenes ønske.

Nedenfor er illustreret de faktorer, som påvirker antallet af pladser i kommunale og selvejende dagtilbud og herved kapacitetsplanlægningen.

Figur 1: Rammen for dagtilbudsområdets kapacitetsplanlægning

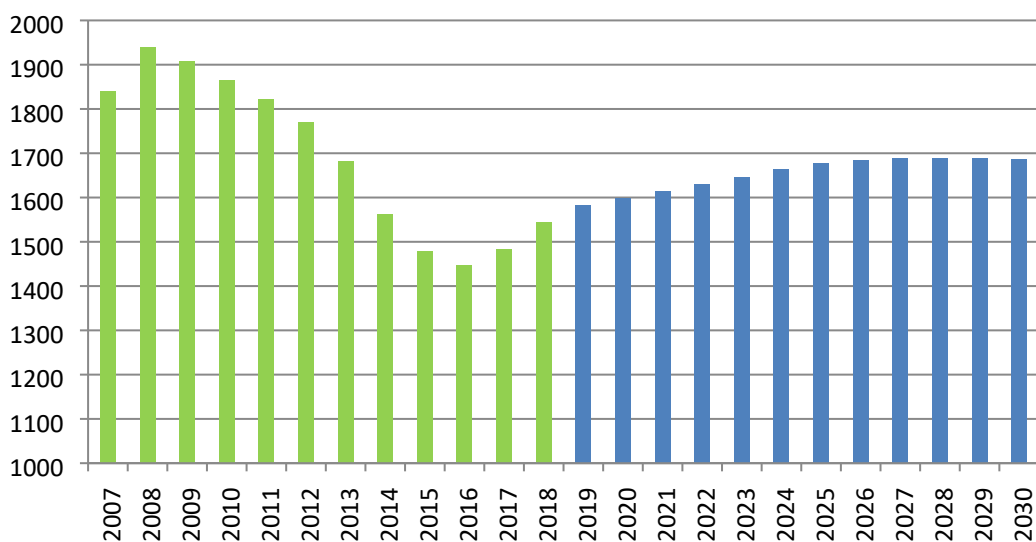
2. Forventet behov for pladser

2.1 Befolkningsprognosen

Svendborg Kommunes interne befolkningsprognose danner forventninger til indbyggertallet - ud fra historiske mønstre for til- og fraflytning, fertilitet og dødelighed samt forventninger til boligprogrammet. Befolkningsprognose 2018-2031 forventes godkendt af Økonomiudvalget den 22. maj.

2.1.1 Udviklingen i antallet af 0-2-årige

Nedenfor vises indbyggertallet for de 0-2-årige jævnfør Befolkningsprognose 2018-2031. Til og med 2018 vises de faktiske indbyggertal. Fra 2019 vises prognosetal.

Figur 2: Udviklingen i antallet af 0-2-årige

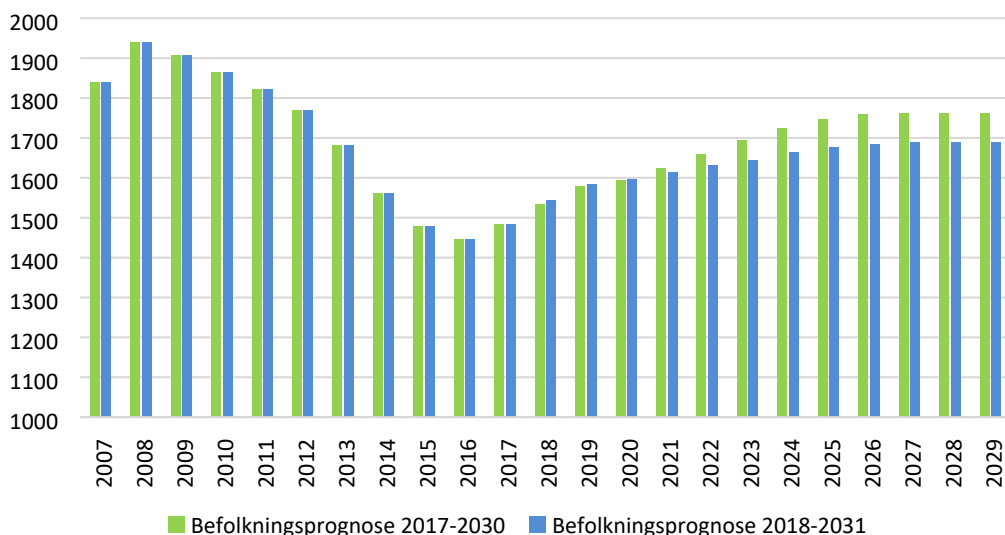
Kilde: Befolkningsprognose 2018-2031 for Svendborg Kommune.

Note: Antallet af 0-2-årige opgøres pr. 1. januar.

Fra 2008 til 2016 er antallet af 0-2-årige reduceret med 493 børn. Det skyldes, at antallet af kvinder i den fødedygtige alder er reduceret i samme periode, og at antallet af børn pr. kvinde har været faldende i perioden 2010-2015.

Fra 2016 til 2018 er antallet af 0-2-årige steget med 98 børn. Fra 2016 forventes antallet af 0-2-årige at stige med 244 børn frem mod 2028, hvor antallet af 0-2-årige forventes at stabilisere sig på ca. 1.690 børn.

Nedenfor vises indbyggertallet for de 0-2-årige jævnfør Befolkningsprognose 2017-2030 og Befolkningsprognose 2018-2031.

Figur 3: Udviklingen i antallet af 0-2-årige

Kilde: Befolkningsprognose 2017-2030 for Svendborg Kommune og Befolkningsprognose 2018-2031 for Svendborg Kommune.

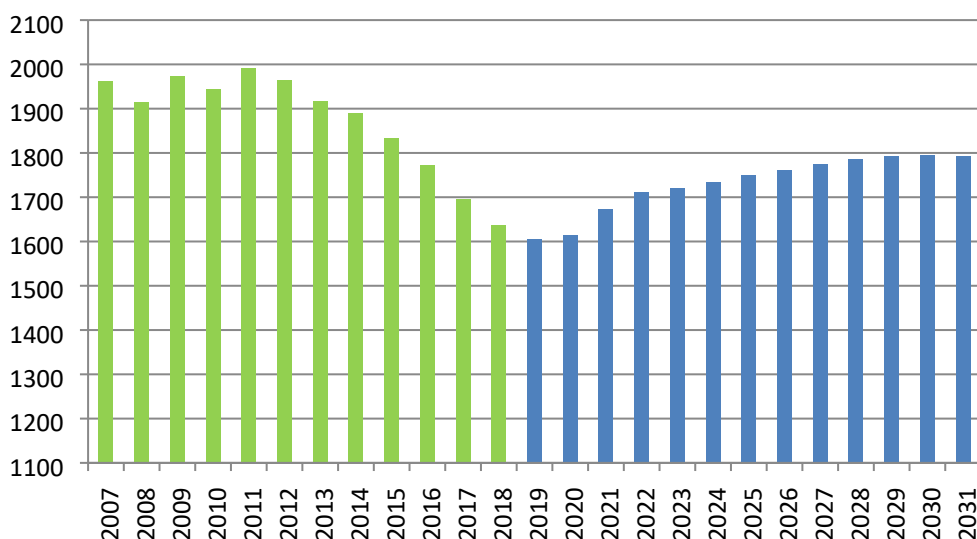
Note: Antallet af 0-2-årige opgøres pr. 1. januar.

Forventningerne til antallet af 0-2-årige i Befolkningsprognose 2018-2031 er stort set lig forventningerne til antallet af 0-2-årige i Befolkningsprognose 2017-2030.

Fra 2018 til 2020 forventes der få flere 0-2-årige, hvilket stemmer overens med budgetopfølgningen pr. 31. marts 2018, hvor der forventes 19 flere 0-2-årige end afsat i den økonomiske ramme. I forhold til Befolkningsprognose 2017-2030 forventes der fra 2021 færre 0-2-årige svarende til 71 børn i 2029.

2.1.2 Udviklingen i antallet af 3-5-årige

Nedenfor vises indbyggertallet for de 3-5-årige jævnfør Befolkningsprognose 2018-2031. Til og med 2018 vises de faktiske indbyggertal. Fra 2019 vises prognosetal.

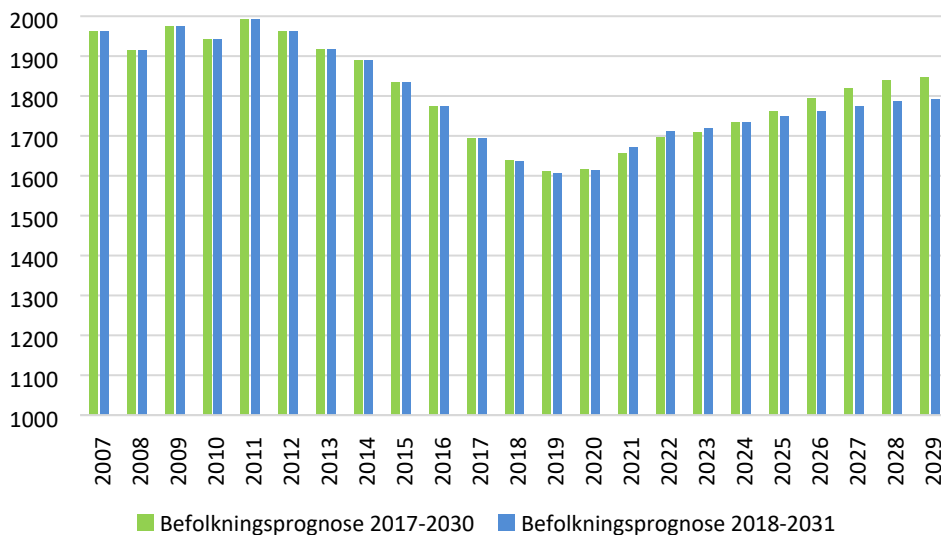
Figur 4: Udviklingen i antallet af 3-5-årige

Kilde: Befolkningsprognose 2018-2031 for Svendborg Kommune.

Note: Antallet af 3-5-årige opgøres pr. den 1. januar.

Udviklingen for de 3-5-årige afspejler udviklingen for de 0-2-årige med tre års forskydning. Fra 2011 til 2018 er antallet af 3-5-årige reduceret med 356 børn. I 2019 forventes antallet af 3-5-årige at nå det laveste niveau på 1.605 børn. Fra 2019 forventes antallet af 3-5-årige at stige med 189 børn frem mod 2030, hvor antallet af 3-5-årige forventes at stabilisere sig på ca. 1.790 børn.

Nedenfor vises indbyggertallet for de 3-5-årige jævnfør Befolkningsprognose 2017-2030 og Befolkningsprognose 2018-2031.

Figur 5: Udviklingen i antallet af 3-5-årige

Kilde: Befolkningsprognose 2017-2030 for Svendborg Kommune og Befolkningsprognose 2018-2031 for Svendborg Kommune.

Note: Antallet af 3-5-årige opgøres pr. 1. januar.

Forventningerne til antallet af 3-5-årige i Befolkningsprognose 2018-2031 er stort set lig forventningerne til antallet af 3-5-årige i Befolkningsprognose 2017-2030.

Fra 2018 til 2020 forventes der få færre 3-5-årige, hvilket stemmer overens med budgetopfølgningen pr. 31. marts 2018, hvor der forventes 21 færre 3-5-årige end afsat i den økonomiske ramme.

I forhold til Befolkningsprognose 2017-2030 forventes der fra 2021 til 2024 få flere 3-5-årige. Fra 2025 forventes der færre 3-5-årige svarende til 56 børn i 2029.

2.2 Børnetalsprognosen

På samme måde, som der udarbejdes en elevtalsprognose på skoleområdet ud fra forventningerne til befolkningsprognosen, udarbejdes der en børnetalsprognose på dagtilbudsområdet. Børnetalsprognosen leveres på kommune- og skoledistriktsniveau, og er opdelt på aldersgrupperne 0-2-årige og 3-5-årige.

Til forskel fra elevtalsprognosen, hvor alle børn som udgangspunkt er skolepligtige, er det ikke alle børn, der har behov for en plads. Ifølge Dagtilbudsloven har børn ret, men ikke pligt til en plads. Derfor indarbejdes der en dækningsgrad i børnetalsprognosen. Dækningsgraden udgør antallet af indskrevne børn i alle tilbudstyper sat i forhold til antallet af børn i aldersgruppen bosiddende i kommunen, og er dermed et skøn for andelen af børn, der har behov for en plads.

Dækningsgraden er forskellig for de to aldersgrupper. I den seneste børnetalsprognose pr. april 2018 udgør dækningsgraden for de 0-2-årige 70 pct., hvor dækningsgraden for de 3-5-årige udgør 100 pct.

Ifølge Dagtilbudsloven har kommunalbestyrelsen pligt til at anvise plads i et dagtilbud til børn i alderen 26 uger og indtil skolestart. Den lavere dækningsgrad for de 0-2-årige skyldes, at de fleste børn er ældre end 26 uger, når de starter i dagtilbud, men holdes op mod antal børn i kommunen i alderen 26 uger - 2 år. Alderen for hvornår et barn starter i dagtilbud kan variere som følge af samfundets konjunkturer, beskæftigelsesordninger, orlovsmuligheder m.v.

Dækningsgraden for de 3-5-årige er påvirket af antallet af børn, der er omfattet af reglerne om udskudt skolegang. Skolelederen kan - efter forældrenes anmodning eller samtykke - godkende, at et barns skolegang udsættes til et år efter undervisningspligtens indtræden, når det er begrundet i barnets udvikling. Jo flere børn der godkendes i udskudt skolegang, jo flere pladser vil der være behov for. I de senere år er antallet af børn i udskudt skolegang reduceret væsentligt. I skoleåret 2018/2019 forventes det at syv børn er omfattet af reglerne om udskudt skolegang.

Dækningsgraden er for begge aldersgrupper påvirket af, hvor mange bosiddende børn i Svendborg Kommune, der søger dagtilbud i andre kommuner (fragår i dækningsgraden), og hvor mange børn fra andre kommuner, der søger dagtilbud i Svendborg Kommune (øger dækningsgraden). I den seneste børnetalsprognose pr. april 2018 søger 17 børn bosiddende i Svendborg Kommune dagtilbud i andre kommuner, og 11 børn bosiddende i andre kommuner søger dagtilbud i Svendborg Kommune.

3. Politiske beslutninger

3.1 Principper for tilpasning af de fysiske rammer på dagtilbudsområdet

Børne- og Ungeudvalget besluttede den 6. juni 2012 principper for tilpasning af de fysiske rammer på dagtilbudsområdet samt en handleplan herfor. Principper og handleplan blev godkendt af Økonomiudvalget den 19. juni 2012. Den 6. maj 2014 godkendte Børne- og Ungeudvalget en justering af principperne og handleplanen. Principperne vedrører blandt andet fordelingen af 0-2 års pladser mellem dagpleje og børnehuse og etablering af reservekapacitet.

3.1.1 Fordelingen af 0-2 års pladser mellem dagpleje og børnehuse

Nedenstående tabel viser den politisk godkendte fordeling af 0-2 års pladser mellem dagpleje og børnehuse samt den forventede fordeling i 2019.

0-2 års pladser	Politisk godkendt fordeling (pct.)		Forventet fordeling 2019 (pct.)	
	0-2 års pladser i dagpleje	0-2 års pladser i børnehuse	0-2 års pladser i dagpleje	0-2 års pladser i børnehuse
Tåsingeskolens distrikt	87	13	67	33
Thurø Skoles distrikt	100	0	100	0
Vestermærkskolens distrikt	70	30	76	24
Issøskolens distrikt	70	30	63	37
Skårup Skoles distrikt	70	30	33	67
Stokkebækskolens distrikt	70	30	71	29
Svendborg by	40	60	25	75

Table 1: Distribution of 0-2 year places between day care and kindergartens

Source: Child population forecast as of April 2018.

Note: 0-2 year places in kindergartens are inclusive of the construction of four kindergartens with 56 0-2 year places from 2019, approved by the Council on 19 December 2017 and six 0-2 year places in Østerdalen Oure Kindergarten, approved by the Child and Youth Committee on 14 August 2017.

The table shows that in all school districts, except for Thurø School district, 0-2 year places are offered in day care and in kindergartens. The table also shows that the distribution of 0-2 year places between day care and kindergartens in some school districts varies from the political target.

The variation is due to the first establishment of 0-2 year places in Østerdalen Oure Kindergarten. 0-2 year places were established to support the economic and pedagogical sustainability of the kindergarten. The variation is also due to the second establishment of guaranteed places in Svendborg city and the construction of three kindergartens in Svendborg city and one kindergarten in Tåsinge. Guaranteed places and construction of kindergartens were established to fulfill the place guarantee.

3.1.2 Reserve capacity

Private day care, private placement arrangements and private subsidy arrangements, which are covered by municipal subsidies, are not part of the municipality's supply obligation. This means that the mentioned offers themselves must ensure the admission of children, but this also means that the municipality does not have any options in relation to the part of the capacity.

Should there be changes among the private day care, private placement arrangements and private subsidy arrangements, e.g. that an offer starts or closes, the capacity must be adjusted within the municipal and self-financing places.

As a result of this, it is politically approved that in the capacity plan, 3-5 year places should be included in the reserve capacity corresponding to 10% of the private day care construction capacity, which corresponds to 38 3-5 year places. In addition, 30 3-5 year places should be included as a result of the swing in the child population. The total reserve capacity for 3-5 year places is thus 68 3-5 year places.

The administration proposes that in the capacity plan, 0-2 year places should also be included in the reserve capacity. This is due to the fact that day care and kindergartens also need to adjust the capacity in relation to private offer types for the 0-2-year-olds and the corresponding swing in the expected number of 0-2-year-olds under several births. 10% of the private day care construction capacity corresponds to 11 0-2 year places. In addition, 20 0-2 year places should be included as a result of the swing in the child population. The total reserve capacity for 0-2 year places is thus 31 0-2 year places.

3.2 Garantimodel på dagtilbudsområdet

Med budgetforliget for 2015 blev det besluttet at indføre en garantimodel på dagtilbudsområdet. I 2018 forventes det at tre børnehuse skal modtage budget fra garantimodellen. Østerdalen Oure Børnehus og Østerdalen Bakkehuset Skårup forventes at skulle modtage budget svarende til syv 3-5 års pladser. Østerdalen Hesselager Børnehus forventes at skulle modtage budget svarende til to 3-5 års pladser. Samlet 16 3-5 års pladser.

Da antallet af 3-5-årige forventes at falde frem mod 2019 (figur 4) besluttede Børne- og Ungeudvalget den 11. august 2015, at de orienteres om forventningerne til kommende års garantimodel ved den årligt fremlagte børnetalsprognose og kapacitet.

I 2019 forventes det at tre børnehuse skal modtage budget fra garantimodellen. Østerdalen Oure Børnehus forventes at skulle modtage budget svarende til fire 3-5 års pladser. Østerdalen Bakkehuset Skårup forventes at skulle modtage budget svarende til 13 3-5 års pladser. Østerdalen Hesselager Børnehus forventes at skulle modtage budget svarende til seks 3-5 års pladser. Samlet 23 3-5 års pladser svarende til et merforbrug på 0,320 mio. kr.

Nedlæggelse af garantimodellen indgår som reduktionsforslag til budget 2019.

4. Private tilbudstyper

Nedenfor er vist udviklingen i antallet af indmeldte 0-2-årige og 3-5-årige i de private tilbudstyper, der tilbydes i Svendborg Kommune i perioden 2014 til 1. kvartal 2018.

I 2018 tilbydes der for 0-2-årige private dagtilbud, private pasningsordninger og private tilskudsordninger. I 2018 tilbydes der for 3-5-årige private dagtilbud og private tilskudsordninger. For alle private tilbudstyper gælder det, at der udbetales et kommunalt tilskud pr. indmeldt barn.

Indmeldte 0-2-årige	2014	2015	2016	2017	1. kvartal 2018
Private dagtilbud	99	98	94	103	104
Private pasningsordninger	34	52	58	76	94
Private tilskudsordninger	0	13	23	28	32
Total	133	163	175	207	230

Indmeldte 3-5-årige	2014	2015	2016	2017	1. kvartal 2018
Private dagtilbud	293	318	326	321	343
Private tilskudsordninger	0	5	6	6	7
Total	293	323	332	327	350

Indmeldte 0-5-årige	2014	2015	2016	2017	1. kvartal 2018
Private dagtilbud	392	416	420	424	447
Private pasningsordninger	34	52	58	76	94
Private tilskudsordninger	0	18	29	34	39
Total	426	486	507	534	580

Tabel 2: Udviklingen i antallet af 0-2-årige og 3-5-årige i private tilbudstyper

Kilde: KMD Procap.

Note: Antallet af 3-5-årige i private dagtilbud i 1. kvartal 2018 ligger over antallet af 3-5-årige i private dagtilbud i 2017. Dette skyldes at der vises et gennemsnit for et kvartal og ikke et gennemsnit for et år (se figur 7).

Antal indmeldte 0-2-årige i private tilbudstyper er steget fra 133 i 2014 til 230 i 1. kvartal 2018 svarende til en stigning på 73 pct. Stigningen skyldes dels at udbuddet af private dagtilbud og private pasningsordninger er steget i perioden, dels at tilbudstypen tilskud til pasning af egne børn blev indført pr. 1. januar 2015.

Antallet af indmeldte 3-5-årige i private tilbudstyper er steget fra 293 i 2014 til 350 i 1. kvartal 2018 svarende til en stigning på 19 pct. Stigningen skyldes primært at udbuddet af private dagtilbud er steget i perioden.

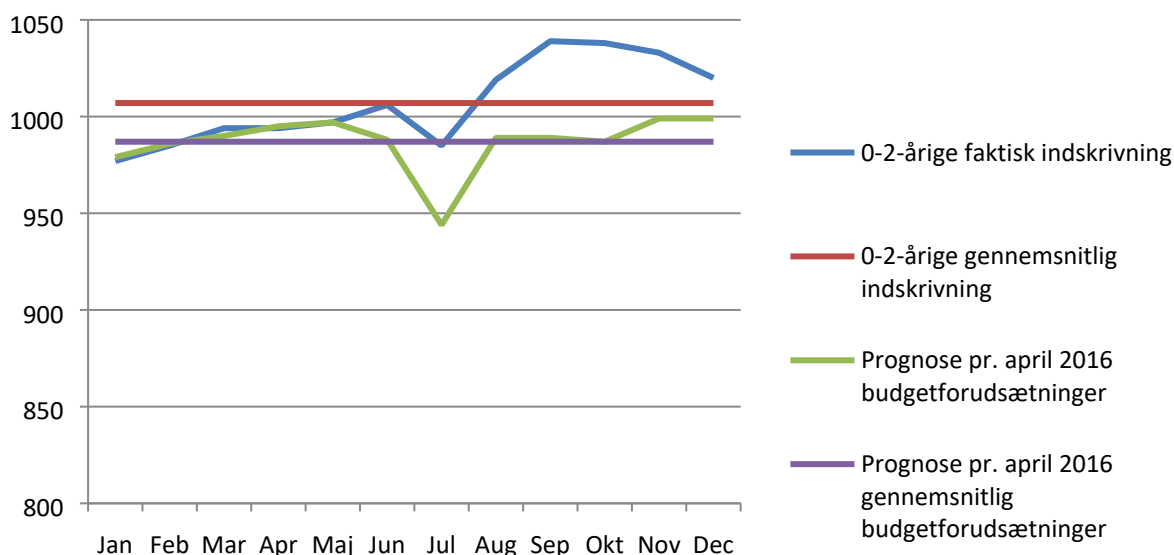
Nedlæggelse af tilbudstypen tilskud til pasning af egne børn indgår som reduktionsforslag til budget 2019.

5. Børnetalsprognosen sammenholdt med kapaciteten

5.1 Børnetalsprognosen sammenholdt med kapaciteten for 0-2-årige

Tabel tre viser forskellen på det forventede antal 0-2-årige, der har brug for en plads, og kapaciteten for 0-2 års pladser på skoledistriktniveau og kommuneniveau i perioden 2018 - 2022.

Det forventede antal 0-2-årige udgør et gennemsnit for det enkelte år, idet antallet af indmeldte 0-2-årige er jævnt fordelt over året, som vist nedenfor.

Figur 6: Budgetforudsætninger og antal indmeldte 0-2-årige 2017

Kilde: KMD Procap.

Kapaciteten er inklusiv udbygning af fire børnehuse med 56 0-2 års pladser frem mod 2019, godkendt af Byrådet den 19. december 2017. I tabellen er indregnet reservekapacitet svarende til samlet 31 0-2 års pladser.

0-2 års pladser	2018	2019	2020	2021	2022
Tåsingeskolens distrikt	-9	4	9	7	3
Thurø Skoles distrikt	-11	-17	-18	-20	-23
Vestermarkskolens distrikt	-6	-11	-8	-4	-2
Issøskolens distrikt	9	11	6	4	6
Skårup Skoles distrikt	31	38	37	34	32
Stokkebækskolens distrikt	-24	-14	-7	-14	-19
Svendborg by	31	29	26	15	18
Udsving i børnetal	-20	-20	-20	-20	-20
10 pct. af de private dagtilbuds bygningskapacitet for 0-2 års pladser	-11	-11	-11	-11	-11
Svendborg Kommune	-10	9	14	-9	-16

Tablet 3: Børnetalsprognosen sammenholdt med kapaciteten for 0-2-årige

Kilde: Børnetalsprognose pr. april 2018.

Note: Kapaciteten i Daglejen er opgjort pr. august 2018.

Note: Tabellen er eksklusiv krydsbelægning mellem skoledistrikter.

Note: Tabellen er inklusiv private tilbudstyper.

Note: - = mangel på kapacitet, + = ledig kapacitet.

Tabellen viser at der samlet for Svendborg Kommune forventes mangel på 0-2 års pladser fra 2021, og at der er variationer imellem skoledistrikterne. Der forventes mangel på 0-2 års pladser i Thurø Skoles distrikt, Vestermarkskolens distrikt og Stokkebækskolens distrikt. Der forventes ledige 0-2 års pladser i Tåsingeskolens distrikt, Issøskolens distrikt, Skårup Skoles distrikt og i Svendborg by.

Tabellen er eksklusiv krydsbelægning mellem skoledistrikter, det vil sige 0-2-årige der søger dagtilbud i andre skoledistrikter, end hvor de bor. I den seneste børnetalsprognose pr. april 2018 søger 23 0-2-årige dagtilbud i Svendborg by, selvom de er bosiddende i andre skoledistrikter. Når krydsbelægningen medregnes er der således få ledige 0-2 års pladser i Svendborg by frem mod 2020, og mangel på 0-2 års pladser fra 2021.

Administrationen følger løbende udbud og efterspørgsel efter 0-2 års pladser i hele Svendborg Kommune. Det forventes, at

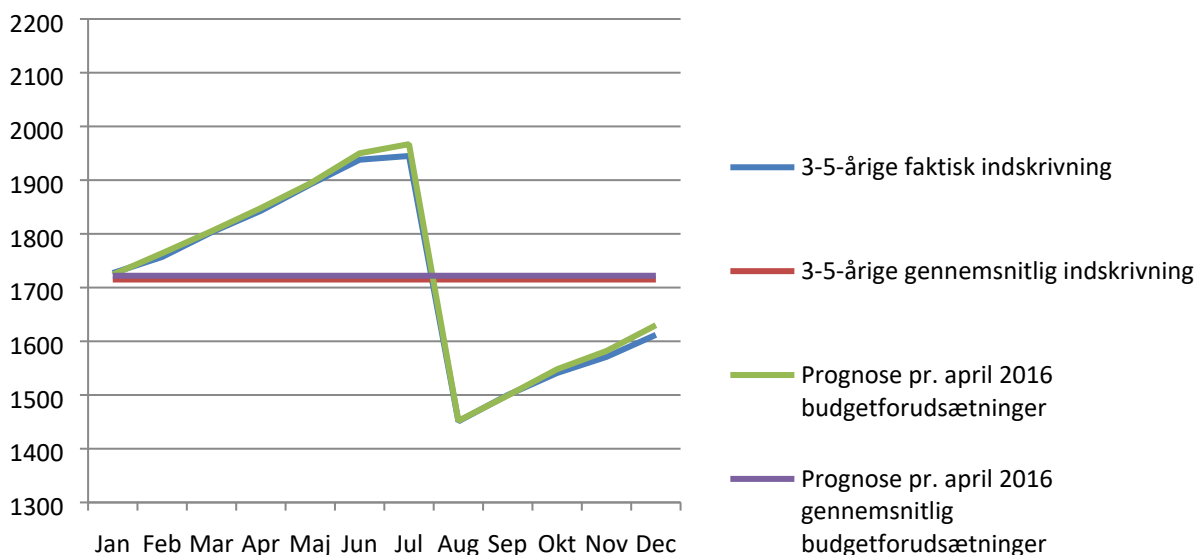
- Dagplejen kan håndtere den forventede mangel på 0-2 års pladser i Thurø Skoles distrikt, Vestermarkskolens distrikt og Stokkebækskolens distrikt, om end det er et opmærksomhedspunkt, at det alene er Dagplejen, der skal imødekomme pladsgarantien på Thurø, hvor der ikke tilbydes 0-2 års pladser i børnehuse
- Dagplejen ikke kan håndtere den forventede mangel på 0-2 års pladser i Svendborg by fra 2021
- Der skal foretages kapacitetstilpasning i Skårup Skoles distrikt

Der pågår ajourføring af børnehusenes kapacitet. Som følge heraf kan der ske ændringer i børnehusenes kapacitet af 0-2 års pladser.

5.2 Børnetalsprognosen sammenholdt med kapaciteten for 3-5-årige

Tablet fire viser forskellen på det forventede antal 3-5-årige, der har brug for en plads, og kapaciteten for 3-5 års pladser på skoledistriktsniveau og kommuneniveau i perioden 2018 - 2022.

Det forventede antal 3-5-årige er opgjort pr. juli måned, som er den måned, hvor der er flest indmeldte 3-5-årige og dermed størst pres på kapaciteten, som vist nedenfor.

Figur 7: Budgetforudsætninger og antal indmeldte 3-5-årige 2017

Kilde: KMD Procap.

Kapaciteten tager afsæt i 2018. I tabellen er indregnet reservekapacitet svarende til samlet 68 3-5 års pladser.

3-5 års pladser	2018	2019	2020	2021	2022
Tåsingeskolens distrikt	-7	-3	-1	3	15
Thurø Skoles distrikt	21	26	24	18	11
Vestermarkskolens distrikt	62	52	52	46	41
Issøskolens distrikt	61	51	52	41	47
Skårup Skoles distrikt	59	57	53	55	65
Stokkebækskolens distrikt	17	20	16	15	12
Svendborg by	99	103	92	69	34
Udsving i børnetal	-30	-30	-30	-30	-30
10 pct. af de private dagtilbuds bygningskapacitet for 3-5 års pladser	-38	-38	-38	-38	-38
Svendborg Kommune	244	238	220	179	157

Tabel 4: Børnetalsprognosen sammenholdt med kapaciteten for 3-5-årige

Kilde: Børnetalsprognose pr. april 2018.

Note: Kapaciteten tager afsæt i 2018.

Note: Tabellen er eksklusiv krydsbelægning mellem skoledistrikter.

Note: Tabellen er inklusiv private tilbudstyper.

Note: - = mangel på kapacitet, + = ledig kapacitet.

Tabellen viser, at der samlet for Svendborg Kommune forventes ledige 3-5 års pladser, men at antallet af ledige 3-5 års pladser falder fra 2020, som følge af stigende børnetal for de 3-5-årige (figur 4). Antallet af 3-5-årige forventes at stige frem mod 2030. Det forventes derfor at den ledige kapacitet kommer i anvendelse.

Der pågår ajourføring af børnehusenes kapacitet. Som følge heraf kan der ske ændringer i børnehusenes kapacitet af 3-5 års pladser.